

PRONOMS FEBLES

Els *pronoms febles* són elements constituïts per una *síl·laba àtona* que es pronuncien junt amb el verb al qual van adjuntats com si hi formessin *una sola paraula*.

Porta' <i>ls-hi</i>	es pronuncia	(pórtəlzi) ₁
<i>Ens en</i> donarà	es pronuncia	(ənzəndunərá) ₁
Treure' <i>la'n</i>	es pronuncia	(tréwrələn) ₁

La funció principal dels pronoms febles és la substitució d'elements sintàctics de la frase.

1.- Formes dels pronoms febles

Els pronoms febles poden adoptar formes diferents segons la seva posició respecte al verb. La llista completa d'aquestes formes és la següent:

<i>al darrere del verb</i>		<i>al davant del verb</i>	
(a)	(b)	(c)	(d)
-me	'm	em	m'
-te	't	et	t'
-se	's	es/se ²	s'
-nos	'ns	ens	ens
-vos	us	us	us
-li	-li	li	li
-lo	'l	el	l'
-los	'ls	els	els
-la	-la	la	l'/la ³
-les	-les	les	les
-ho	-ho	ho	ho
-ne	'n	en	n'
-hi	-hi	hi	hi

(a) Les formes de la primera columna s'usen **al darrere d'un verb** acabat en **consonant** o en **diftong decreixent** (formes **plenes**).

Asseieu-vos
Portin-los
Cull-les
Mengeu-ne

(b) Les de la segona columna s'usen **al darrere d'un verb** acabat en **vocal** (en aquesta posició, les formes apostrofades s'anomenen **reduïdes**).

Pensi-hi
Emporta't
Dóna'ns
Treure-us

(1) en català central

(2) La forma se pot usar-se opcionalment si el verb comença en el so (s) se celebra, se sabia, se situarà.

(3) La forma la s'usa quan el verb comença en (h) i o (h) u àtones.

(c) Les de la tercera columna s'usen al **davant d'un verb** començat en **so consonàntic** (En aquesta posició, les formes no coincidents amb les plenes s'anomenen **reforçades**).

Em deia
El iodarem
Hi parlarà
En sap

(d) les de l'última columna s'usen al davant d'un verb començat en so vocàlic (en aquesta posició, les formes apostrofades s'anomenen elidides).

S'adiu
La utilitza
N'aprenem
T'odia

2.- Funcions dels pronoms febles

Els pronoms febles generalment substitueixen un element sintàctic de la frase per evitar de tornar a repetir aquest mateix element sintàctic en un context determinat. Així, doncs, la funció sintàctica del pronom feble és la mateixa que faria l'element substituït en el mateix context.

*-Li han posat una multa perquè no duia **el casc** (CD) **posat** (Pred).*
*-Ja és estrany, perquè sempre **l'hi** duu. (**l'**= el casc, CD; **hi**= posat, Pred)*

Però hi ha pronoms febles que no fan **cap funció sintàctica** concreta, i no fan sinó donar un **matís de significat** al verb al qual van adjuntats.

*D'ençà de l'operació que no **hi** sent gaire bé.*
(sentir ≠ sentir-hi)

A continuació hi ha una relació de diferents elements sintàctics de l'oració i els pronoms febles que els poden substituir. També es presenten altres casos en què s'utilitzen pronoms febles

2.1. Subjecte (S)

En una frase amb el verb intransitiu el **subjecte** pot ser substituït en els casos següents:

(a) Quan és **indeterminat** (no duu cap determinant):

*Aquí no hi creixen **herbots**, però allà si que **n'hi** creixen.*
*No me **'n** calen, de **consells***

en

(b) Quan és **determinat** per un **quantificador** o un **indefinit**:

En aquest cas només substitueix el nucli del S.

en

*Ara al parc no hi juguen gaires nens; abans n'hi jugaven molts.
A la llitera de dalt dormen tres nens i a la de baix només n'hi dormen dos.
Després d'aquests convidats ja no n'arribarà cap més.*

2.2. Complement directe (CD)

El CD pot ser substituït pels pronoms següents:

- en**
- (a) Quan és **indeterminat** (no duu cap determinant):
*Abans venia **ordinadors**, però ara ja no **en** ven.*
- en**
- (b) Quan és **determinat** per un **quantificador** o un **indefinit**:
En aquest cas només se substitueix el nucli del CD.
*No fumis tant de **tabac**! Jo no **en** fumo tant.
Haig de tornar els **llibres** i només **n'he** pogut llegir un parell.*
- ho**
- (c) Quan és **neutre** (equival a això o allò):
*Emporta't tot **el que sigui** teu. Emporta-t' **ho** tot.
Repeteix **això que has dit**. Repeteix-**ho** sense deixar-te res.*
- em, ens**
- (d) Quan es refereix a la **1a persona** gramatical:
*En Joan **em** va veure a la facultat.
La professora no ha volgut suspendre'ns.*
- et us**
- (e) Quan es refereix a la **2a persona** gramatical:
*Vaig cridar-**te** i no em vas contestar.
No **us** sento gaire bé.*
- es**
- (f) Quan és **reflexiu**, referit a la 3a persona gramatical:
*Fa temps que no **se** saluden.*
- el, la, els, les**
- (g) Quan és **determinat** (per un article, un demostratiu o un possessiu):
*Porta-**la** al cine, que es distraurà
Els van aplaudir durant més de dos minuts.*

2.3. Complement indirecte (CI)

El CI es pot substituir pels pronoms següents:

- em, ens**
- (a) Quan es refereix a la **1a persona** gramatical:
*Demà **m'**afaito el bigoti.
No vol donar-**nos** les notes.*
- et, us**
- (b) Quan es refereix a la **2a persona** gramatical:
*No **t'**ho diré pas.
Us volien dir els resultats de la prova.*

li, els

- (c) Quan es refereix a la **3a persona** gramatical:

*Li farà una cara nova.
Telefona 'ls al despatx.*

es

- (d) Quan és **reflexiu**, referit a la 3a persona gramatical:

Va cordar-se l'abric.

2.4 Complement preposicional (CPrep)

El CPrep es pot substituir pels pronoms següents:

en

- (a) Quan és introduït per la **preposició de**:

*Ara parlen del teu projecte. En parlaran tot el matí.
Mai no es recordava de tancar la porta, però avui sí que se n'ha recordat.*

hi

- (b) Quan és introduït per **altres preposicions**:

*No t'acostumis a fer-ho així. No t'hi acostumis.
Volia parlar amb la Cristina, però no hi podré parlar fins demà.
Sempre va pensar en mi. Sempre hi va pensar.
Estic en contra d'aquestes declaracions. Tothom hi està en contra* ⁴

2.5 Atribut (At)

L'At es pot substituir pels pronoms següents:

ho

- (a) Quan és **no determinat**:

És a dir, si és un sintagma nominal que no duu article, demostratiu ni possessiu; un adjectiu; o una oració subordinada:

*El xalet era car. Jo ja sabia que ho era.
Estavaangoixat. Ho estava.
No sembla que hagi de nevar. No ho sembla.*

el, la, els, les

- (b) Quan és **determinat** (per un article, un demostratiu o un possessiu):

*Són els teus amics o no els són?
Aquest senyor és el president? Sí que l'és.*

en

- (c) Quan se'l vol **emfatitzar**:

També s'usa el mateix pronom quan es vol remarcar el **caràcter quantitatiu** de l'At. En aquests casos, se sol tornar a repetir l'At introduït per la preposició *de*.

*Que n'és, de ximple!
En són molts, d'alumnes.*

⁴ En el cas de complements introduïts per certes locucions prepositives, com *en contra de* i *a favor de*, el pronom *hi* pot deixar de substituir part d'aquestes locucions:

El govern ha retirat el projecte de llei perquè cap grup polític hi està a favor.

2.6. Complement predicatiu (*Pred*)

La substitució del **Pred** es pot fer en els casos següents:

- (a) Si depèn dels verbs **fer-se**, **dir-se**, **elegir**, **nomenar** i semblants:

*Es diu **Anna**. Se'n diu.*

*Els van nomenar conseller. L'**en** van nomenar.*

en

- (b) Si depèn d'**altres verbs**:

*Caminava **dret com un pal**. **Hi** caminava.*

*Portes **tacada** la camisa. La **hi** has portat tota la tarda.*

hi

2.7. Complement circumstancial (*CC*)

Els **CC** poden substituir-se pels pronoms següents:

- (a) Si és un **CC de lloc** introduït per la preposició *de*:

*Encara no ha baixat **de les golfes**. Encara no **n**'ha baixat.*

en

- (b) Si és un **altre tipus de CC**:

En general, els **CC** anomenats *no necessaris* (és a dir, que el verb no requereix obligatòriament per completar el seu sentit, com ara la major part dels **CC** de temps) no poden ser substituïts per cap pronom.

*Vam dir d'anar **a Fontalba**. Vam dir d'anar-**hi**.*

*Avui em trobo **bé**. No **m'hi** trobava des d'**abans-d'ahir**.*

hi

2.8. Complement del nom (*CN*)

El **CN** introduït per la preposició *de* pot ser substituït per:

*Ens van ensenyar tota **la casa**, però no **en** vam veure les golfes.*

*Menja't **el préssec**, però no te **n**'empassis el pinyol.*

en

2.9. Verbs pronominals

Els verbs pronominals incorporen pronoms que **no fan cap funció sintàctica** però poden donar-los un significat diferent. També poden formar part de certs **modismes**.

Alguns d'aquests verbs són:

- (a) **haver-hi** (\neq **haver**)

***Hi** havia massa gent*

*La guineu diu que són verds perquè no les pot **haver**.*

- (b) **anar-se'n** (\neq **anar**)

*En Carles ja se **n**'ha anat.*

*Vaig **anar** a Sydney.*

(c) **sentir-hi** (≠ sentir)

No **hi sent**: és sord.

No **sentó** el que em dius.

(d) **sortir-se'n** (≠ sortir)

Era un problema difícil, però me n'he **sortit**.

El cotxe va **sortir** de la carretera a causa de la pluja.

(e) **tocar-hi** (≠ tocar)

No en facis cas; no veus que no **hi toca**?

No **toqueu** el gos, que va brut!

(f) **acostumar-se** (s)

S'acostuma a tots els canvis.

(g) **buscar-se-la**

Fent això, te **la busques**.

(h) **carregar-se-la**

Fes bondat; si no, te **la carregars**.

(i) **fer-la (bona)**

Alça! **L'hem feta bona!**

No me l'**has feta** que no me l'esperés.

2.10. Oracions impersonals

es

Una altra funció del pronom **es** és donar un **valor impersonal** o **passiu** a la frase:

Es diu que les eleccions seran per l'abril.

Es lloguen bicicletes.

2.11. Duplicació pronominal

(a) Quan s'emfatitza un element de la frase repetint-lo per mitjà d'un pronom feble anteposat, generalment cal separar aquest element de la resta de la frase amb una coma:

Hi va anar molt poca gent, **a la festa**.

No se **n'ha adonat**, **del que ha passat**.

(b) Però si l'element es desplaça al començament de la frase cal repetir-lo obligatòriament per mitjà d'un pronom feble, i generalment no cal separar-lo de la resta de la frase amb una coma si és que no es produeix una pausa en l'entonació:

A la Dolors li donaran un disgust.

En aquest pis no hi toca el sol.

5 Cal distingir quan el pronom **es** forma part d'un verb pronominal (i no fa, doncs, cap funció sintàctica) i quan és **reflexiu** (i fa, doncs, una funció sintàctica determinada). Entre els molts verbs pronominals que incorporen el pronom **es** hi ha: *abstenir-se, adonar-se, afanyar-se, arriscar-se, assemblejar-se, complaure's, dedicar-se, desdir-se, despertar-se, emportar-se, entossudir-se, exercitar-se, exposar-se, interessar-se, morir-se, oblidar-se, pensar-se, penedir-se, queixar-se, recordar-se, riure's i ventar-se*.

(c) És considerada incorrecta la repetició d'un mateix pronom feble i la coexistència en una mateixa frase d'un pronom feble i d'un pronom relatiu representant el mateix complement:

Incorrecte: ***Hi** vaig anar-**hi**.

Correcte: **Hi** vaig anar (o bé: *Vaig anar-**hi***).

Incorrecte: * **Me la** vaig menjar-**me-la**.

Correcte: **Me la** vaig menjar (o *Vaig menjar-**me-la***).

Incorrecte: * **El poble on hi** vaig anar no és lluny de Ribes.

Correcte: *El poble on vaig anar no és lluny de Ribes.*

3.- Combinacions binàries de pronoms febles

es	et	em	els	el la els les	en	hi
	ho					
	us	ens	li	en		hi

3.1. Combinacions impossibles

Només es poden combinar els pronoms continguts **en requadres que es puguin unir amb una recta horitzontal** en l'esquema anterior. No es poden combinar els pronoms situats verticalment ni es pot combinar un pronom amb si mateix (excepte el cas de la combinació *els els*) (6).

Per exemple, són combinacions incorrectes: **en en*, **n'ho*, **hi hi*, **la ho*.

3.2. Ordre de col·locació

L'ordre de col·locació dels pronoms és el que segueix l'esquema anterior.

Se m'hi ha fet un blau, al genoll.

En general, en una oració els pronoms han de seguir l'**ordre següent** segons la funció que facin:

CI + CD (o S) + altres complements

Me la rento cada dia, la cara. (CI= me; CD=la)

No us els donaré, els microfilms. (CI=us; CD= els)

T'ho reauran sempre, això que has fet. (CI= T; CD=ho)

Només se te n'hi ha ficat una, de serp? (CI=te; S=n'; CC=hi)

3.3 La combinació 'li + el, la els o les'

Quan en una combinació binària el CI està representat per li i el CD per el, la, els o les, es produeix una **dobte transformació**:

- (a) **L'ordre de col·locació s'inverteix** i el pronom que representa el CD apareix abans que el pronom que representa el CI.
- (b) El pronom **li es converteix en hi**.

6(també són una excepció les combinacions li'l, li la, li'ls, li les, que són característiques del valencià). Aquesta doble transformació està representada en l'esquema següent:

Li + el	(=li'l) ₇	→	L'hi
Li + la	(=li la) ₇	→	La hi
Li + els	(=li'ls) ₇	→	Els hi
Li + les	(=li les) ₇	→	Les hi ⁸

L'August va guanyar la casa de l'Albert jugant a pòquer, però la hi va guanyar fent trampes.

3.4 La combinació 'els hi'

Els hi representa sempre **dos complements**, que poden ser:

- CD + CI: *No vull donar **els tiquets al Lluís**. No **els hi** vull donar.*
CI + CC: *No telefonis **als clients al despatx**. No **els hi** telefonis.*
CD + CC: *No deixis **els tomàquets a la nevera**. No **els hi** deixis.*
CD + Pred.: *Portava **els cabells tenyits**. **Els hi** portava.*
CD + CPrep: *Acostuma **els nens a dinar d'hora**. **Els hi** acostuma.*

Per tant, en l'oració següent, la combinació *els hi* és incorrecta, perquè només cal representar un sol complement (el CI= *a ells* o *elles*) per un pronom:

- Incorrecte: *Quan tingui temps, **els hi** escriuré una postal.*
Correcte: *Quan tingui temps, **els** escriuré una postal.*

3.5. 'Li, l'hi, li hi'

En la llengua escrita cal distingir bé aquestes tres expressions pronominals, encara que en la llengua parlada es pronuncien igual o gairebé igual:

- a) *Li* és un sol pronom que sempre fa de CI

Li va ventar un clatellot

- b) *L'hi* és una combinació de dos pronoms que pot representar CD + CC, CD + Cprep, CD + Pred. o CD + CI
-

7 Aquesta combinació és característica del valencià

8 Si bé la normativa no accepta transformacions d'aquesta mena en les altres combinacions de pronoms representant el CI i el CD, en un estil informal també tenen lloc les transformacions següents:

li + en (=li'n) → *n'hi
li + ho (=li ho) → *l'hi
li + la (=la hi) → *l'hi
els + el (=els hi) → *els hi
els + la (= els la) → *els hi
els + els (=els els) → *els hi
els + les (=els les) → *els hi
els + ho (=els ho) → *els hi

L'expedient, al calaix? No l'hi vaig trobar. (CD + CC)

Acostumen l'empleat a un sou baix. L'hi acostumen. (CD + CPrep)

Porta l'abric ben net. L'hi porta. (CD + Pred)

Té aquest formatge, vé a ca l'adroguer i torna-l'hi. (CD + CI)

c) *Li hi* és una combinació de dos pronoms que pot representar CI i un altre complement:

Van dur en Pere al celler i li hi van fer tastar aquell vinet. (CI + CC)

3.6. Nombre de pronoms en una combinació.

Un verb pot portar un, dos i fins tres pronoms febles –i, molt rarament, quatre i tot:

Em pensava que amb el gat no se'm podria ficar cap rata al jardí, però l'altre dia se me n'hi van ficar dues.

3.7. La unió dels pronoms amb el verb

(a) Els pronoms van sempre **units al verb** i, en cas de combinacions de dos o més pronoms, han d'anar **tots junts**, bé al davant del verb o bé al darrere.

Els alumnes van demanar explicacions i jo els en vaig donar.
(O bé:....i jo vaig donar-los-en).

(b) Si el pronom o la combinació de pronoms van al **darrere** del verb, han d'anar units entre si per mitjà de **guionets**, d'un **apòstrof** o d'una combinació **d'un apòstrof i guionets**.

Porta-**la-hi**, agafa'**ns**, dóna'**ls-en**, mengeu-**vos-l'hi**

(c) Si el pronom o la combinació de pronoms van al **davant** del verb, no es poden unir entre ells o amb el verb per mitjà de guionets; només s'hi pot fer servir **l'apòstrof**.

Li he telefonat, l'hi portaré, te l'amago, us les hi deixaré

(d) **Regla pràctica:** tenint en compte que l'**apòstrof** marca l'elisió d'una vocal, cal escriure'l **tan a al dreta com sigui possible**.

Emportar-se'l (no *emportar-s'el)

Se n'hi va anar (no **se'n hi* va anar)
La n'agafo (no **la'n* agafo)

Cal tenir en compte que la combinació *el + en* és *l'en* i no pas *le'n*, ja que la forma *le* no existeix.

M'ha dit que tregui el vídeo de l'armari, però no puc treure-l'en, perquè me'l van robar ahir.

(e) les combinacions *la hi*, *li hi* i *se us* no s'apostrofen.

Se us respecta molt, en aquesta institució.

(f) En les combinacions **de més d'un pronom**, si els pronoms *es*, *et* i *em* van en primer lloc, sempre adopten les formes **plenes** (*se*, *te*, *me*) o les **elidides** (*s'*, *t'*, *m'*) en lloc de les reforçades:

<i>Se li van escapar els conills.</i>	(o bé: <i>Van escapar-se-li...</i>)
<i>Se'm va perdre pel Montseny.</i>	(o bé: <i>Va perdre-se'm...</i>)
<i>Te'l vas haver de creure.</i>	(o bé: <i>Vas haver de creure-te'l.</i>)
<i>No voldrà portar-me'ls-hi</i>	(o bé: <i>No me'ls hi voldrà portar.</i>)
<i>Vigila, que s'hi torna!</i>	

(g) Els pronoms *us*, *ens*, *el*, *els* i *en* adopten les formes **plenes** (*-vos*, *-nos*, *-lo*, *-los*, *-ne*) quan van **immediatament darrere** el verb (acabat en consonant o diftong), però si entre ells i el verb s'interposa **un altre pronom**, llavors adopten les formes **reforçades** (*us*, *ens*, *el*, *els*, *en*) o les **reduïdes** (*'ns*, *'l*, *'ls*, *'n*).

<i>Rifeu-vos</i>	(però: <i>rifar-se-us</i>)
<i>Cruspir-nos</i>	(però: <i>cruspir-se'ns</i> / <i>perdre-us-ens</i>)
<i>Portar-lo</i>	(però: <i>emportar-te'l</i> / <i>doneu-nos-el</i>)
<i>Carregar-los</i>	(però: <i>carregar-vos-els</i> / <i>enduu-te'ls</i>)
<i>Dir-ne</i>	(però: <i>dir-nos-en</i> / <i>parlar-li'n</i>)

(h) Si el verb és **imperatiu**, un **infinitiu** o un **gerundi**, els pronoms van al **darrere** del verb.

Porta'ls de seguida!
No t'he dit de portar-ne tants.
Portant-los així et cauran.

(i) Si el verb és una **forma perifràstica** formada amb un infinitiu, els pronoms hi poden anar al **davant** o al **darrere**.

<i>He d'anar-hi demà.</i>	(O bé: Hi he d'anar demà.)
<i>Vas enganyar-me.</i>	(O bé: Em vas enganyar.)

(j) En qualsevol altre cas diferent dels dos anteriors (és a dir, en els casos de **formes verbals personals no perifràstiques**), els pronoms van sempre al **davant** del verb.

La tiraré per la finestra.
M'havia passat per alt.
 Diu que *es* cansa de seguida.

4.- Resum de funcions dels pronoms febles

S	Indeterminat Determinat amb quantificador o indefinit	En En
CD	Indeterminat Determinat amb quantificador o indefinit Neutre 1a i 2a pers. Reflexiu 3a pers. Determinat 3a pers.	En En Ho Em, ens, et, us Es El, la, els, les
CI	1a i 2a pers. Reflexiu 3a pers. 3a pers.	Em, ens et, us Es Li, els
CPrep	Amb <i>de</i> Amb altres preposicions	En Hi
At	No determinat Determinat Emfatitzat	Ho El, la els, les En
Pred	De <i>fer-se, dir-se, elegir, nomenar...</i> D'altres verbs	En Hi
CC	De lloc amb <i>de</i> Altres CC	En Hi
CN	Amb <i>de</i>	en

Exercicis

Reescriu les frases següents substituint els pronoms febles (en negreta) per elements que hi puguin ser representats:

Exemple: *Li hi telefonaré.*
Telefonaré al pare al despatx.

1

a) **Els hi** portaré.

b) Sempre **els en** fa.

c) Vaig confessar-li-ho.

d) Els els va estripar.

e) Va amagar-los-el.

Exercici 2

a) No l'hi duguis

b) No la hi va ensenyar.

c) Tira-n'hi un raig.

d) No li hi ha dit res.

e) Du-li'n.

Trieu la resposta adequada en cada cas segons la normativa:

Exercici 3

a) -Eren els teus amics?
-No, _____

a	No ho eren	c	No n'eren
b	No els eren	d	No hi eren

b) -Vols portar els segells a les secretàries?
-No, _____

a	Els hi vull portar	c	Vull portar-els-hi
b	Els els vull portar	d	Vull portar-los-hi

c) Nois, demà quan aneu al Museu Nacional d'Art de Catalunya, _____ bé.

a	Porteu-s'hi	c	Porteu-se'n
b	Porteu-vos-en	d	Porteu-vos-hi

d) Vaig triar una novel·la i _____ vaig donar perquè la llegís.

a	Li	c	Li hi
b	L'hi	d	La hi

e) La redacció? _____ damunt la taula, que elles ja l'agafaran.

a	Deixa'ls-la	c	Deixa-se-la
b	Deixa-los-la	d	Deixa'ls-hi

Exercici 4

a) El berenar, _____ tot caminant.

a	Vam menjar-nos-el	c	Vam menjar-ens-el
b	Vam menjar-nos-lo	d	Vam menjar-ens-lo

b) -Li direm el que ens convingui més?

-Sí, _____

A	Li direm	c	Li ho direm
B	L'hi direm	d	S'ho direm

c) Volíem que marxés cap a casa, però no _____.

A	Se'n va anar-hi	c	S'hi va anar
B	Va anar-se-n'hi	d	S'hi va anar-ne

d) -Hola, que hi ha en Salvador?

-No, _____

A	No hi ha	c	No està
B	No hi és	d	No hi està

e) El conill s'ha entaforat a la lludriguera i no _____ puc fer sortir.

A	El	c	L'en
B	L'hi	d	Li hi

Exercici 5

a) Al matí vas ventar a en Quim un cop de puny i jo a la tarda _____ vaig clavar un altre.

A	Li	c	Li hi
B	N'hi	d	Li'n

b) -Vos dir que camina tort?

-Sí que _____ camina: fixa-t'hi bé.

A	Ho	c	Hi
B	En	d	El

c) Vull que elles ho sàpiguen, però no sé com _____

A	Dir-els-hi	c	Dir-los-ho
B	Dir-els-ho	d	Dir-los-hi

d) Li havien manllevat el cotxe, però ja _____ han tornat.

A	Li	c	Li hi
B	Li ho	d	L'hi

e) Si vols més sucre al cafè, _____.

A	Posa'n	c	Posa-hi
B	Posa-t'hi	d	Posa-te-n'hi

Exercici 6

a) -Estic desesperada: el meu marit se m'ha comprat una corbata ridícula en aquella botiga.
-Doncs el meu _____ una de molt original.

a	Se me n'hi ha comprat	c	Se m'hi ha comprat
b	Se m'hi n'ha comprat	d	Se me n'ha comprat

b) He comprat aquestes postals per a les meves amigues, però ja _____ escriuré demà.

A	Els les	c	Els hi
B	Les hi	d	Les les

c) Aquests delegats no han pogut assistir a la conferència. Podries _____ breument?

A	Resumir-els-hi	c	Resumir-los-hi
B	Resumir-els-la	d	Resumir-los-la

d) Aquesta és la copa d'en Josep. _____ de xampany fins a dalt de tot.

A	Omple-se-la	c	Omple-la-hi
B	Omple-la-li	d	Omple-l'hi

e) Els teus socis no es poden queixar: aquell matí els assessors _____ van fer moltes, de propostes.

A	Els hi	c	Els n'hi
B	Els en	d	Els en hi

Exercici 7

- a) És millor que l'Albert no sàpiga el que ha passat, senyora Maria. No _____ digui pas!

A	L'hi	c	Li ho
B	Li	d	S'ho

- b) Els dels magatzem, esperen les cadires. _____ aquesta tarda.

A	Porta'ls-hi	c	Porta'ls-les
B	Porta-se-les	d	Porta-les-hi

- c) La nena té els esquis mal posats. _____ bé.

a	Posa-se'ls	c	Posa-li's
b	Posa'ls-hi	d	Posa'ls-hi

- d) En Lluís guarda a l'habitació tot el que troba, però un dia la mare _____ llençarà tot.

a	Li	c	S'ho
b	Li ho	d	L'hi

- e) Els inspectors volien veure el contingut de les caixes i vam haver d' _____ totes.

a	Obrir-los-les	c	Obrir-els-hi
b	Obrir-les-els	d	Obrir-les-hi

Escriuiu el pronom feble normatiu que correspongui. (si no hi ha d'haver cap pronom, escriuiu Φ)

Exercici 8

- a) Els jugadors esperen la pilota per poder reprendre el partit. Tira'ls-_____!
- b) Volen totes les cartes, però tu dóna'ls-_____ només tres o quatre.
- c) La Núria té els negatius. Demana'ls-_____.
- d) En Jaume vol comprar aquells terrenys, però no els _____ volen vendre.
- e) Els nens volen que els _____ llegeixi un conte abans d'anar a dormir.

Exercici 9

- a) En Carles va estar tot el matí al despatx esperant que li portessin els contractes, però al final ningú no els _____ va portar.
- b) Si no escriviu de seguida la carta als pares, ja els _____ escriurem nosaltres.
- c) Jo ja sé què va passar, però a ells no els _____ ha explicat ningú.
- d) El dinar, no els _____ començarem a fer fins que no avisin per telèfon.
- e) Als nens, els _____ he pres la navalla perquè no s'hi fessin mal.

Reescriu les frases següents substituint els elements entre claudàtors per pronoms febles (el signe + indica que la frase és imperativa):

Exercici 10

- a) En colomer ha venut [la casa] [als meus amics].

b) +Presenta [la Francina] [al senyor Puig].

c) Porteu [els llapis] [a les alumnes].

d) +Deixi [uns quants bombons] [per a en Jordi].

e) + Pren [l'olla] [als nens].

Exercici 11

- a) +Ensenyeu [la documentació] [als agents].

b) Ja sé qui ha dit [que no hi era] [a l'Adrià].

c) No doneu [més cervesa] [a aquests anglesos].

d) Es posa [molt de perfum] [al coll].

e) +Treu [les camises] [de l'armari].

Exercici 12

- a) Preguntaré [al teu pare] [com s'ho fa per guanyar tants premis].

b) Ja regaré [les plantes] [a la Cinta].

c) Cal ficar [una mica més de líquid anticongelant] [al radiador].

d) Heu integrat [a vosaltres] [el grup].

e) No han informat [els professors] [de la visita].

Escriviu el símbol de la funció sintàctica que fa cada pronom feble en negreta.

Exercici 13

a) Em penso que **hi** haurà pocs assistents a l'assemblea. _____

b) Fes lloc per als paquets, que ara **en** vénen més. _____

c) Ja fa molts dies que **hi** penso. _____

d) Els premis **els** els lliurarà el president en persona. _____

e) Ha volgut fer-se sòcia del club, però no la **hi** han volgut. _____

Exercici 14

a) La llet no s'ha tornat agra, però s'**hi** podia haver tornat. _____

b) Amb aquests col·laboradors no se'**n** sortirà pas. _____

c) Li ho vam plantejar i s'**hi** va interessar de seguida. _____

d) Quan vaig haver d'explicar-ho no **em** recordava de res. _____

e) Hi ha tanta boira que gairebé no **hi** veig. _____

Exercici 15

a) No **ens** van agradar gens les seves ironies. _____

b) Si només te'**n** menges un després tindràs gana. _____

c) Si intenta ser amable no **ho** sembla. _____

d) No l'**aplaudeixis**. _____

e) No **us** rigueu de les seves atzagaiades. _____

Completeu les frases següents amb les combinacions binàries adients de pronoms febles segons la normativa:

Exercici 16

a) Els motoristes pretenien passar per l'illa de vianants, però un guàrdia urbà _____ va impedir.

b) Els alumnes van presentar els projectes fora de termini, però el professor _____

va acceptar igualment.

- c) El jugador d'handbol diu que el seu contracte no és gaire bo, i espera que el club _____ millori aquest any.
- d) El gerent del cinema assegura que a la sala hi caben cent espectadors, però l'inspector no està disposat a acceptar _____ més de vuitanta.
- e) Vaig escriure una postal per a les companyes de feina, però no em vaig recordar d'enviar _____.

Exercici 17

- a) Es nota que heu estat de vacances: _____ veu més relaxats que mai.
- b) Mireu que brutes que dueu les mans! Renteu _____ al safareig.
- c) Ni el ministre ha presentat la dimissió ni el president del govern _____ ha demanat.
- d) Mentre vivia a Sud-àfrica va escriure cartes per a tots els seus amics, però a nosaltres no va escriure _____ cap.
- e) M'han demanat el cotxe tot i que sabem que no _____ vull deixar.

Exercici 18

- a) Avui duran el llit a la Mercè, però els altres mobles no _____ portaran fins demà a la tarda.
- b) Aquell home volia entrar a l'edifici saltant la tanca del jardí, però el porter el va veure i va impedir _____.
- c) Buscaven les seves amigues al jardí del museu, però no _____ van trobar.
- d) Els clients volien comprar totes les roses vermelles que hi havia a l'aparador, però la florista només va poder vendre _____ quatre, perquè les altres estaven reservades.
- e) Els inspectors volien veure els llibres de comptes de l'empresa, però el gerent es negava a ensenyar _____.

Exercici 19

- a) Haurien de reposar una mica, perquè _____ veu molt fatigats.
- b) Si avui no pots explicar el problema a la teva col·laboradora, explica _____ demà per telèfon.
- c) Buscaven rastres d'urani per tota la comarca, però no van trobar _____ gens.
- d) Els damnificats continuen demanant la indemnització al govern, però aquest no _____ pagarà fins al juliol.
- e) El director va ordenar als alumnes que no fessin tant de xivarri i va assegurar que no tornaria a repetir _____.

Exercici 20

- a) Els gossos jugaven amb el seu bastó preferit i l'avi el volia recuperar, però no sabia com prendre _____.
- b) Joan, volem repetir d'aquesta escudella tan bona: serveix _____ una mica més a tots, fes el favor.
- c) Aquest matí no puc portar el regal a l'àvia; _____ podries portar tu?
- d) Si la Laia et demana caramels, dóna _____ uns quants.
- e) Els encertants de 15 resultats de la travessa cobraran set milions de pessetes, mentre que als de 14, _____ toquen uns tres milions.

Exercici 21

- a) Com que el doctor no podia anar a recollir la invitació personalment, va demanar que _____ enviessin per correu.
- b) S'havia acabat el sucre, però ella encara va anar a regirar el rebost per veure si encara _____ quedava una mica.
- c) En Joan i la Carme es casaran a l'octubre si la seva situació econòmica _____ els ho permet.
- d) Necessitaven els diners urgentment, però l'empresa on treballaven no volia avançar _____.
- e) Ja sabeu que en Jaume és un bromista: no heu de prendre _____ seriosament.

Exercici 22

- a) L'Anna i l'Agnès ens van deixar les bicicletes i encara no hem tingut temps de tornar _____.
- b) El director vol veure l'acta de la reunió. Per què no _____ portes?
- c) En Lluís encara no coneix aquests rumors: explica _____.
- d) Aquest document no ha d'anar en aquest arxivador. Treu _____ que ja l'arxivaré jo.
- e) Si necessitem fulls blancs, jo _____ puc donar uns quants.

Exercici 23

- a) La notícia va causar un cert malestar entre els assistents, que van criticar el president no haver _____ informat.
- b) El malalt va demanar un suc de taronja i la infermera _____ va portar al cap de cinc minuts.
- c) Si en Miquel vol veure els nous quadres, ensenya _____.
- d) si tu no poses interès en l'explicació, com vols que _____ posi jo?
- e) L'Eva sap que no serà una feina fàcil; _____ diu a intuïció.

Exercici 24

- a) Si no et trobes bé serà millor que truquis al director i _____ diguis.
- b) Les veïnes de l'àtic han tornat a demanar-me el cotxe per al cap de setmana, però aquesta vegada no _____ puc deixar.
- c) Aquests són els discos del cantant preferit de l'Anna; si _____ compres un parell la faràs feliç.
- d) Quan vas entrar a l'empresa _____ va dir que respectéssiu les normes i no ho heu fet.
- e) Aquest matí no tinc temps de portar el butlletí al cap de personal, però puc dur _____ aquesta tarda.

Exercici 25

- a) En Pere vol saber la teva adreça; si _____ escrius en aquest full t'estarà molt agraït.
- b) Aquest guisat no necessita tant d'oli; només has de posar _____ tres cullerades.
- c) Si els inspectors et demanen el llibre de comptes, ensenya _____ de seguida.
- d) L'encarregat del magatzem no va protestar pels canvis, sinó perquè ningú no va informar _____ amb prou antelació.
- e) Digues a en Pere que no s'amoïni per les parets que li falten: ja _____ acabaré de pintar jo mateix.

Exercici 26

- a) Com que l'avi no podia llegir bé la carta, _____ van llegir els néts.
- b) Ha decidit que no començarà a treballar fins que no _____ manin.
- c) Els companys van demanar-te quatre llibres i tu vas portar _____ només un.
- d) Els meus amics m'han demanat que els regui les plantes cada dia mentre són fora, però jo només _____ podré regar dos cops a la setmana.
- e) Jo abans de fer una rentada sempre tiro pólvores anticalç al dipòsit de detergent de la rentadora; tu també _____ tires?

Exercici 27

- a) Els atletes no sabien que s'havia suspès la cursa perquè ningú no _____ havia comunicat.
- b) Si et demanen entrades per al partit de demà, dóna _____ només dues.
- c) Els visitants del castell esperaven que podrien accedir a les sales privades del comte, però el guia no _____ va obrir.
- d) Després de passar tot el matí buscant rovellons en aquella pineda, no _____ vaig trobar cap.
- e) Feia un mes que havia demanat el cotxe, però no _____ van lliurar fins ahir.

Exercici 28

- a) Dueu els cabells massa llargs. Talleu _____ en aquesta perruqueria.
- b) Les meves germanes necessiten la moto per demà. Torna _____ aquesta nit!
- c) El president ha reclamat els privilegis que tenia el seu antecessor, però no volen concedir _____.
- d) Si les noies de baix et demanen més entrades, dóna _____ tres i prou!
- e) Pesa molt, aquesta porta. En Ramon no l'ha pogut posar dreta, però entre tu i jo _____ posarem.

Exercici 29

- a) Els del bar esperen les caixes de cervesa. Porta _____ aquesta tarda.
- b) La Montserrat du les ulleres mal posades. No _____ has posat bé.
- c) L'Adelina encara no sap què ha passat. Explica _____ tot.
- d) Com _____ poden acudir aquestes coses, a nosaltres?
- e) Encara que et demanin tots els volums, tu deixa _____ només dos.

Exercici 30

- a) Aquest calaix no és un lloc prou segur per a les copes. Treu _____ ara mateix!
- b) Els empleats esperen cobrar el sou demà, però no saben que l'empresa ha fet fallida i no _____.
- c) El veí vol que li tornis el que et va deixar la setmana passada. Porta _____ tot aquesta tarda.
- d) No vull veure més aquests gats! Emporteu _____ ben lluny!
- e) En Pep no trobava la clau perquè la seva filla _____ havia amagat.

Exercici 31

- a) Els teus cosins ens han demanat el vídeo. Porta _____ aquesta tarda.
- b) Si no t'agraden les arracades que t'ha regalat en Toni, torna _____.
- c) No sé si els nois saben que s'ha canviat l'horari: _____ preguntaré.
- d) Si la Núria necessita la factura, fes _____.
- e) Aquelles senyores volen deu segells, però només _____ podem donar cinc.

Exercici 32

- a) Els empleats m'han demanat els certificats de retencions, però encara no _____ pogut fer.
- b) Quan ens confien cartes secretes, obrim la caixa forta i _____ guardem.
- c) Jo ja sé què va passar, però a ells no _____ ha explicat ningú.

d) Així que he vist que jugaven amb la destal, _____ he presa perquè no s'hi fessin mal.

e) Si la Maria i la Rut et demanen cromos, dóna _____ uns quants.

Exercici 33

a) Feia dies que els treballadors esperaven la decisió de l'empresa, però aquesta no es decidia a comunicar _____.

b) Els meus amics només havien demanat dos cafès i el cambrer _____ va portar tres.

c) El turista volia anar a veure el port i no sabia quin autobús _____ podia dur.

d) Encara que trobis que hi ha massa sal a la sopa, t'asseguro que en realitat no _____ he tirat gaire.

e) Si vols saber com acaba la pel·lícula, _____ pots preguntar, al meu pare, que l'ha vista per televisió.

Exercici 34

a) En Lluís m'ha demanat el diccionari d'hongarès. _____ vols dur tu mateix?

b) Van demanar deu impresos, però només _____ van donar cinc.

c) La Marta no sap què va passar: explica _____ tot.

d) Si no passen ràpidament la pilota, els davanters _____ prendran.

e) Dius que encara queden barques a la platja? Jo no _____ veig cap.

Exercici 35

a) Em sembla que el que la senyora Eugènia diu a en Jordi no és veritat, però _____ diu molt convençuda.

b) L'Òscar m'ha dit que sota aquells pins trobarem rovellons. Si no _____ trobem cap, em sentirà!

c) Els teus amics es pensen que ja han recollit tots els trastos, però _____ falten uns quants, encara.

d) Com que no _____ sent gaire, els pares es pensen que esteu adormits.

e) Elles m'han ensenyat tot el que sé. Mai no podré agrair _____ prou.

Exercici 36

a) Volia preguntar al teu pare com s'ho fa per guanyar tants premis, però al final no _____ he preguntat.

b) els consellers van presentar la dimissió, però el president no _____ va acceptar.

- c) Digues a l'Anna que no es preocupi per les plantes si ha de ser fora uns quants dies: ja _____ regaré jo mateix.
- d) ara que heu començat a treballar en aquesta escola, volem que _____ integreu com més aviat millor.
- e) L'anunci de la visita va causar malestar entre els professors, que van criticar el director per no haver _____ informat.

Exercici 37

- a) Si voleu anar a dormir al paller, emporteu _____ una llanterna, que no hi ha llum.
- b) En Lluís ha anat a comprar les medecines, però el farmacèutic no _____ vol vendre sense la recepta del metge.
- c) Val més que el davanter moderi aquest llenguatge tan agressiu, perquè l'àrbitre no _____ tolerarà.
- d) El proveïdor no et portarà tot el que necessites si no _____ encarregues dos dies abans.
- e) Ahir el pare no tenia temps de llegir el conte de cada nit a les nenes, però l'oncle es va oferir per explicar _____ un.

Exercici 38

- a) Les meves amigues volien comprar aquell apartament, però el propietari no _____ va voler vendre.
- b) Avui no us puc acompanyar a la platja, que tinc feina, però demà puc portar _____ en cotxe.
- c) Jo m'hauria estimat més decorar aquesta paret amb alguns quadres, però la meva dona va decidir no penjar _____ cap.
- d) L'Àngels es deleix per aquests bombons; si _____ dónes uns quants la faràs feliç.
- e) Els qui entren a la ronda Litoral nos saben que hi ha una sortida tancada: no hi ha cap senyal que _____ indiqui.

Exercici 39

- a) El president estreny la mà a tothom qui _____ ofereix.
- b) Aquests advocats no tenen gaires clients, però jo _____ puc proporcionar un aprell.
- c) En Josep no ha fet el que li havies encarregat, però és millor que no _____ retreguis.
- d) Els exploradors desitjaven l'amulet, però el bruixot es negava a vendre _____.
- e) Com que vaig veure que al plat no hi havia gaires monedes, vaig decidir de tirar _____ tres o quatre.

Exercici 40

- a) En Josep necessitava els plànols perquè algun client _____ havia demanat.
- b) El ratolí s'havia ficat a l'armari de la cuina i ningú no s'atrevia a treure _____.
- c) Els veïns de dalt m'han deixat les claus perquè _____ guardi mentre són vacances.
- d) No cal que dissimuleu: _____ veu a venir d'una hora lluny!
- e) Abans que els defenses traguessin la pilota fora de l'àrea, l'extrem dret de l'equip contrari va estar a punt de prendre _____.

Exercici 41

- a) Segons la recepta cal afegir dues cullerades de sal a la sopa, però jo mai no _____ poso tanta.
- b) Si has de pagar els proveïdors de la teva empresa amb un taló, barra _____ perquè l'hagin d'ingressar en un compte.
- c) encara que t'hagi contestat de mala manera, no _____ tinguis en compte, perquè està molt nerviós.
- d) Aquest mes han avançat els pagaments a alguns treballadors, però el mes que ve no podran avançar _____.
- e) Si vénen a demanar-te fulls blancs per a la fotocopiadora, no _____ més de cinquanta.

Exercici 42

- a) L'hostaler ja sap que aquesta nit no vindré a sopar, tot i que jo encara no _____ he dit.
- b) encara que esperin amb ànsia les notícies, no _____ comunicarem fins demà.
- c) El boxejador necessitava un respir, però el seu rival no estava disposat a donar _____ cap ni un.
- d) No sé si al radiador hi ha prou líquid anticongelant; potser seria prudent ficar _____ una mica més.
- e) Si avui no pots explicar el problema a la teva sòcia, explica _____ demà per telèfon.

Exercici 43

- a) El teu germà ja té una vida prou complicada: no _____ compliquis més.
- b) Si no podeu acabar d'omplir els impresos a l'oficina abans de plegar, emporteu _____ a casa.
- c) Tu tens interessos en aquest afer, però jo t'asseguro que no _____ tinc cap.

- d) Tot i que la Teresa em va assegurar que no aniria a la festa de fi de curs, un amic meu _____ va veure acompanyada d'un noi alt i ben plantat.
- e) Els indis peruans sabien com lluitar per la seva llibertat. _____ va ensenyar el líder revolucionari Tupac Amaru.

Exercici 44

- a) Quan va demanar el compte _____ van portar de seguida.
- b) Què feu en aquesta festa? Que jo sàpiga, no _____ han invitat pas.
- c) al principi el pare volia plantar tarongers per tot el jardí, però finalment només _____ ha plantat un parell.
- d) Van buscar empremtes digitals per tota l'habitació, però no _____ van trobar cap.
- e) La ferida que es va fer tenia força mal aspecte abans que la infermera _____ netegés.

Exercici 45

- a) Ells necessitaven l'americana per avui mateix, però el sastre ha dit que no _____ podrà enllestir fins demà al matí.
- b) El porter va demanar un augment de sou i la comunitat de veïns _____ va concedir de bon grat.
- c) De diners, a en Joan, no _____ queden gaires.
- d) L'empresari vol saber quins són els productes que demanen els clients per intentar oferir _____.
- e) El que li han fet els seus veïns, no _____ perdonarà mai.

Exercici 46

- a) Sergi va dir que el seu contracte no és gaire bo, i espera que el Barça _____ millori abans d'haver-se de plantejar anar-se'n del club.
- b) Segons un esborrany, al futur Parlament palestí hi hauria 100 diputats, però el govern israelià només està disposat a acceptar _____ un màxim de 30.
- c) Li van assegurar que tindria el paquet a les tres en punt, però no _____ van dur fins al cap d'una hora.
- d) El govern de Tanzània ha habilitat uns camps de refugiats on acull 750.000 ruandesos, però no té recursos per acollir _____ més.
- e) Quan la mestra vegi la revista que tenim a les mans, voldrà prendre _____.

Exercici 47

- a) La promotora va encarregar un treball urgent al dissenyador, però aquest no va poder fer _____ fins al cap d'un mes.

- b) Els okupes es van atrinxerar a les golfes i la policia no aconseguia fer _____ fora.
- c) Com que els Montsolís són els únics que saben què ha passat, estic decidit a preguntar _____.
- d) El formatge és més barat en aquest supermercat: _____ compraré un quilo.
- e) Cada any un holandès gasta en flors 14.000 pessetes, mentre que un alemany _____ gasta 9.000.

Exercici 48

- a) Ells ja saben quines són les regles: no cal que _____ recordem.
- b) No és gaire original, ja que això mateix que ha dit ara ja _____ vaig sentir a dir la setmana passada.
- c) El president del club ha contractat els assessors perquè li resolguin els problemes, però crec que no estan prou capacitats per resoldre _____.
- d) Tenen tantes espelmes que no s'enfadaran si _____ agafes unes quantes.
- e) No podreu anar a la recepció perquè l'ambaixador no ha tingut la delicadesa d'invitar _____.

Exercici 49

- a) Els nens volien jugar amb les joguines noves, però la mare _____ va amagar fins que no van haver acabat els deures.
- b) Ens deixen agafar la seva tenda amb la condició que _____ tornem tan neta com estava.
- c) Els representants àrabs volen tenir l'última paraula i nosaltres _____ donarem.
- d) El president electe no ha demanat cap mena de consell, i per tant, ningú no _____ ha donat cap.
- e) Si no tenen bicicletes, jo puc deixar _____ una.

Exercici 50

- a) Encara que el conseller estigui disposat a donar tota mena d'explicacions, aquesta pregunta no _____ haurieu de fer.
- b) Podeu anar-hi tranquils, perquè al club _____ hi té molt ben considerats.
- c) Em va dir que seria al laboratori, però no _____ vaig trobar.
- d) Que s'ha cregut? _____ diré quatre de fresques, a aquest ganàpia!
- e) Quan van demanar el llibre de reclamacions, van portar _____ de seguida.

Exercici 51

- a) He pogut fer el llibre gràcies a la meva mestra; és per això que _____ - he dedicat.
- b) Ara volen tornar les joguines als nens després d'haver _____ preses.
- c) El pianista afirma que el seu cognom li ha obert moltes portes, però afegeix que també _____ ha tancades algunes.
- d) Aquest paper que heu perdut, no entenc com va poder perdre _____.
- e) Com que encara no m'han tornat els diners, no tornaré a deixar _____ més.

Exercici 52

- a) El client va demanar que les botifarres _____ servissin poc fetes.
- b) Es poden fer molts retrets al seu secretari: jo sóc el primer a fer _____.
- c) Hem de quedar-nos a la casa; no podem moure _____ per cap motiu.
- d) Està disposat a deixar-te el cotxe sempre que _____ demanis amb educació.
- e) Obre la maleta als duaners, però obre _____ ràpid, que perdem l'avió!

Exercici 53

- a) El director volia veure l'informe que portaven i van mostrar _____ sense vacil·lar.
- b) El propietari volia desallotjar els llogaters de la casa, però la llei no li permetia fer _____ fora.
- c) Si tu no vols dir als teus pres que vols venir a viure amb mi, ja _____ diré jo.
- d) No cal que portis les bosses a la veïna; ja _____ portaré jo mateix.
- e) Si els inspectors et demanen que obris els despatxos, tu obre _____ tots.

Exercici 54

- a) El president hauria de renovar l'organigrama del club sense esperar que algú _____ proposi.
- b) Els estudiants van tornar a demanar suport al rector, però aquest era reticent a donar _____ més.
- c) No volem veure més aquesta taula vella: emporteu _____ lluny d'aquí!
- d) Les delegades estaven a punt d'arribar i el president es va desplaçar fins a l'ambaixada per rebre _____.
- e) Ja hem sentit els rumors, però no podem creure _____ sense proves.

Exercici 55

- a) Els veïns han de saber que s'ha apujat el lloguer, però jo no vull dir _____.
- b) La ciutat tenia cent mil habitants abans de la guerra i actualment només _____
_____ viuen uns setanta mil.
- c) El líder del partit encara té la majoria, tot i que els seus rivals _____ poden prendre en qualsevol moment.
- d) Van sol·licitar el vistiplau i van concedir _____ després de moltes gestions.
- e) Si et demanen revistes per distreure's, porta _____ unes quantes.

Exercici 56

- a) Com que no coneixia la història, el pagès _____ va fer cinc cèntims.
- b) L'empresa vol saber quins són els productes cosmètics que més demanen els consumidors per intentar d'oferir _____.
- c) Calia treure els gossos de la gàbia, i en Joan va demanar al veterinari que l'ajudés a treure _____.
- d) Quan va aconseguir sortir de la llàntia meravellosa, el geni la va trencar perquè ningú no pogués tornar a tancar _____.
- e) El guàrdia va presentar excuses a la noia, però ella no va voler acceptar _____.

Exercici 57

- a) Els proveïdors han de saber que l'empresa està a punt de fer fallida; no hi ha motius per amagar _____ més temps.
- b) El ministre hebreu va veure de prop els míssils Katiuixa, ja que visitava la ciutat de Qiryat Shemona quan _____ van caure uns quants.
- c) Com que la Maria no sabia on era l'estació, va demanar que _____ acompanyessin.
- d) Els treballadors havien demanat cobrar el sou anticipadament, però el gerent es va negar a avançar _____.
- e) Si els inspectors et demanen informació sobre l'empresa, tu informa _____ fins a l'últim detall.

Exercici 58

- a) Els nens volien banyar-se al riu i la monitora no _____ permetia.
- b) En Pau va demanar el disc al veí, però aquest no _____ va poder deixar.
- c) Els combatents reclamaven municions tot i que sabien que no hi havia ningú disposat a portar _____.
- d) Encara que ella tingui monedes repetides, tu no _____ agafis cap.

e) Com que va trigar massa a sortir del refugi, va fer _____ tard i ni va poder fer el cim.

Exercici 59

a) Ja han comunicat els primers resultats als opositors, però els altres resultats no _____ comunicaran fins demà.

b) El conductor volia aparcar en una zona reservada, però un guàrdia urbà _____ va impedir.

c) encara que al principi l'empresa es negava a vendre accions als treballadors, al final va accedir a vendre _____ cent a cadascun.

d) El jutge no duia les claus, i la sala _____ van haver d'obrir amb una clau mestra.

e) Em pensava que trobaria revistes a la sala d'espera, però no _____ vaig veure cap.

Exercici 60

a) Els manifestants pretenien entrar a l'edifici, però la policia _____ va impedir.

b) Van disparar vuit míssils contra el poble, però no _____ va caure cap.

c) Si no tenen encarregades les gambes, no _____ vendran.

d) He d'acompanyar els nens perquè _____ he promès.

e) Em demana la solució, però jo no vull dir _____ .

CLAUS DELS EXERCICIS

Exercici 1

Possibles solucions:

- a) Portaré els nens al zoo.
- b) Sempre fa bromes als seus amics.
- c) Vaig confessar a en Pau que no m'hi veia amb cor.
- d) Va estripar els contractes als clients.
- e) Va amagar el disquet als col·laboradors.

Exercici 2

Possibles solucions:

- a) No duguis el maletí al xantatgista.
- b) No va ensenyar la carta al seu amant.
- c) tira un raig de conyac al cafè.
- d) No ha dit res al seu pare a dins del cotxe.
- e) Du roses a la teva xicota.

3	a	B	b	B	c	D	d	D	e	A
4	a	A	b	C	c	B	d	B	e	C
5	a	D	b	C	c	C	d	D	e	D
6	a	A	b	A	c	D	d	C	e	B
7	a	C	b	C	c	B	d	B	e	A
8	a	La	b	En	c	Els	d	Hi	e	Φ
9	a	Els	b	L'	c	Ho	d	El	e	Φ

Exercici 10

- a) En Colomer **els** l'ha venut /uda
- b) Presenta-**la-hi**.
- c) Porteu-**los-els**.
- d) Deixi-**li'n** uns quants.
- e) Pren-**los-la**.

Exercici 11

- a) Ensenyeu-**los-la**.
- b) Ja sé qui **li ho** ha dit.
- c) No **els en** doneu més.
- d) Se **n'hi** posa molt.
- e) Treu-**les-en**.

Exercici 12

- Li ho preguntaré.
- Ja les hi regaré.
- Cal ficar-n'hi una mica més.
- Us hi heu integrat.
- No els n'han informat.

13	a	Φ	B	S	c	CPrep	d	CI	e	CC
14	a	Pred	B	Φ	c	CPrep	d	Φ	e	Φ
15	a	CI	B	CD	c	At	d	CD	e	Φ
16	a	els ho	B	els els	c	l'hi	d	-n'hi	e	-los-la
17	a	se us	B	-vos-les	c	la hi	d	'ns-en	e	els el
18	a	els hi	B	-los-ho	c	les hi	d	'ls-en	e	-los-els
19	a	se us	B	-l'hi	c	-n'hi	d	els la	e	-los-ho
20	a	'ls-el	B	-nos-en	c	l'hi	d	-li'n	e	els en
21	a	la hi	B	n'hi	c	els ho	d	-los-els	e	-us-el
22	a	-los-les	B	la hi	c	'ls-hi	d	-l'en	e	els en
23	a	-los-en	B	l'hi	c	'ls-hi	d	n'hi	e	li ho
24	a	li ho	B	els el	c	li'n	d	se us	e	-l'hi
25	a	la hi	B	-n'hi	c	'ls-el	d	-l'en	e	les hi
26	a	la hi	B	li ho	c	-los-en	d	els les	e	n'hi
27	a	els ho	B	'ls-en	c	les hi	d	n'hi	e	me'l / l'hi
28	a	-vos-els	B	'ls-la	c	-los-hi	d	'ls-en	e	la hi
29	a	'ls-les	B	les hi	c	-li-ho	d	se'ns	e	'ls-en
30	a	-les-en	B	els el	c	-li-ho	d	-vos-els	e	la hi
31	a	'ls-el	B	-les-hi	c	els ho	d	-la-hi	e	els en
32	a	els els	B	les hi	c	els ho	d	els l'	e	'ls-en
33	a	-los-la	B	els en	c	l'hi	d	n'hi	e	li ho
34	a	l'hi	B	els en	c	-li-ho	d	els la	e	n'hi
35	a	li ho	B	n'hi	c	els en	d	se us	e	-los ho
36	a	li ho	B	els la	c	les hi	d	us hi	e	-los-en
37	a	-vos-hi	B	les hi	c	l'hi	d	li ho	e	-los-en
38	a	els el	B	-vos-hi	c	n'hi	d	li'n	e	els ho
39	a	la hi	B	els en	c	li ho	d	'ls-el	e	-n'hi
40	a	els hi	B	-l'en	c	els les	d	se us	e	'ls-la
41	a	n'hi	B	'ls-el	c	li ho	d	-los-els	e	els en
42	a	li ho	B	els les	c	-li'n	d	n'hi	e	-l'hi
43	a	la hi	B	-vos-els	c	n'hi	d	la hi	e	els ho
44	a	l'hi	B	us hi	c	n'hi	d	n'hi	e	la hi
45	a	els la	B	l'hi	c	li'n	d	-los-els	e	els ho
46	a	l'hi	B	n'hi	c	l'hi	d	n'hi	e	'ns-la
47	a	-l'hi	B	-los-en	c	-los-ho	d	n'hi	e	(se) n'hi

48	a	els les	B	li ho	c	‘ls-hi	d	els n’	e	-vos-hi
49	a	els les	B	els la	c	els la	d	li n’	e	-los-en
50	a	la hi	B	se us	c	l’hi	d	li’n	e	-los-el
51	a	l’hi	B	-los-les	c	li n’	d	-se-us	e	-los-en
52	a	les hi	B	-li’n	c	‘ns-en	d	l’hi	e	‘ls-la
53	a	-l’hi	B	los-en	c	els ho	d	les hi	e	‘ls-els
54	a	li ho	B	-los-en	c	-vos-la	d	-les-hi	e	‘ns-els
55	a	-los-ho	B	n’hi	c	la hi	d	-los-el	e	‘ls-en
56	a	li’n	B	-los-en	c	‘ls-en	d	-l’hi	e	-les-hi
57	a	-los-ho	B	n’hi	c	la hi	d	li n’	e	-se-us
58	a	els ho	B	l’hi	c	-los-en	d	li n’	e	-se-us
59	a	els els	B	li ho	c	‘ls-en	d	la hi	e	n’hi
60	a	els ho	B	n’hi	c	els les	d	els ho	e	-la-hi